

REDACTIA

Arad, Deak Ferenc-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro Ungaria:

pe un an 20 cor.

pe 1/2 an 10 "

pe 1/4 an 5 "

pe o luna 2 "

Nerit de Duminecă pe an

4 coroane.

Pentru România și străinătate

pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferenc-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și insertiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 500

Scrisorile nefrancațe nu se primesc

Bülów despre Ungaria.

Deputatul Hasse a interpellat în Reichstag pe cancelarul imperiului German, asupra persecuțiilor la cari sunt expuși ziaristii germani din Ungaria.

Responsul cancelarului Bülow, e cu mult mai important decât să se poată trece cu vederea; și mai ales în presa maghiară e viu comentat.

Contrații maghiari se și silesc să-și facă curagiu, declarând că socotesc pe deplin mulțumitoare, din punct de vedere politic internațional, declarațiunile cancelarului german, care spune că nu poate să se amestece în afacerile interne ale altui stat; și că relațiunile imperiului german cu Ungaria ar fi tot așa de bune, cum au fost și pe vremea lui Bismarck și Andrássy în anii 1874 și 1883.

Ori cât sunt însă „mulțumiți” Maghiarii cu declarațiunile contelui de Bülow, și ori-cât acela, pentru a argumenta în favorul bunelor relații dintre Germania și Ungaria, a cetit niște acte diplomatice de pe vremea lui Andrássy, — ne-o spune „Budapesti Hirnap” — ne-o spune „Budapesti Hirnap” că: „insuși raportul politic (dintre Germania și Ungaria) astăzi nu mai ajunge la măsura pe care o avea alianța în timpul lui Bismarck și Andrássy.

Ceea-ce însemnează, că ori-cât și-ar face curagiu compatrioții noștri șovinisti, glasul lui Korn, Cramer, etc. nu sună în pustie, ci a aflat drumul la inimă, căci din inimă îndurerate sună.

Și dacă Bülow se ferește de a se amesteca în chestii interne de-ale Ungariei, totuși nu pregetă de-a accentua expres: „poporul maghiar să nu se închidă dinaintea culturii germane, căreia Ungaria are să-i mulțumească mult; și să susțină pe teritoriul regatului St ului Ștefan prietnia cu Germanii de acolo, cari totdeauna au fost cetățeni credincioși ai statului.”

Acest binevoitor sfat, îl ia ziarul „Hažánk” drept un corolar al expresiunii lui Bülow: „Dorim ca poporul maghiar să cuprindă, în cadrul monarhiei austro-ungare o situație cât se poate mai importantă în lume”. Și apoi, cuprins de mândria proprie șovinistului, după-ce se dă mulțumit de cele auzite, declară din nou sus și tare, că Ungaria nu va cruța de loc pe „agitatorii fără suflet”.

Nu se va amesteca Germania bine înțeles în chestii de goană contra presei germane din Ungaria; cancelarul german spune că îl vrea tari pe maghiari; deci — eată că șovinismul earăși încalcă pe băț, după astfel din incurajări, încalcă pe băț și dă năvală contra nemaghiarilor.

Șovinistii uită, ori nesocotesc binevoitorul sfat al lui Bülow: să nu se închidă în fața culturii germane și să-și dea seamă că germanii din Ungaria totde-una au fost credincioși cetățeni ai patriei lor.

Se fac șovinisti a nu înțelege aceste prietnești vorbe?

Și cu toate astea se declară mulțumiți cu declarațiunile contelui de Bülow. Se declară mulțumiți, — dar o spune, o recunoaște „Budapesti Hirnap”, că nu mai sunt relațiile ca pe vremea lui Bismarck.

Din cele expuse, se poate vedea, că discursul contelui de Bülow nu le-a prea venit bine la socoteală, compatrioților noștri diriguitori, ori cât se silesc se facă pe mulțumiți, prin glasul organelor lor de publicitate.

Dar nici-căse poate, ca astfel de politică, cum este cea condusă azi în Budapesta, să deștepte simpatii și încredere. Ar trebui s-o înțeleagă aceasta mai marii „națiunii”, și să schimbe frontul până când nu va fi prea târziu, până mai e cu puțință o apropiere între neamurile din această țeară.

— **„Egi világosság”.**
 În Ungaria se face multă propagandă spiritistă, și în cursul studiilor ce'n oarele mele libere am făcut experimentelor spiritiste m'am incredințat, că sunt și între frații mei oameni, care iau parte la ședințele spiritiste. Am stat dar pe gânduri, când mi-a căzut în mână primul număr din „Luceafărului” dela Budapesta. Vezând steaua luminoasă, pe care editorii au pus-o în fruntea femeii de pe copertă, imi era parca un spirit neastempărat imi șoptia la urechi: Aceasta e edițiunea românească a foii „Egi Világosság”, organul spiritistilor din Budapesta.

Știu prea bine, că spiritele au o particulară slăbiciune de a-l lua pe muritorii în bătaie de joc: numerii următori ai „Luceafărului” sunt însă dovadă, că spiritul, care mi le-a șoptit aceste, era de bună credință: se face în coloanele „Luceafărului” propagandă spiritistă, — ceea-ce nu e bine.

Nu ne îndoim noi creștinii adeverați, că viața, pe care o petrecem aici pe pământ, e numai o pregătire pentru mai seninul fel de a fi, asupra căruia ne vom lumina în clipa morții. Tot atât de puțin ne îndoim, că e cu puțință, ca cei scăpați din robia trupească să-și reverse lumina asupra noastră și să ne iee sub stăpânirea lor, ca prin atotputernicia lor să vedem cele pentru muritorii nevăzute, să știm ceea-ce omenește nu se poate gândi, ori

să putem ceea-ce după priceperea noastră mărginită e peste puțință. Le știm dela sfinții Părinți, Intemeetorii bisericii noastre, și, dac'am zice, că ele nu sunt adevărate, am tăgădui prorociile, toate cele cuprinse în sf. Evanghelie, întreaga viață a Mântuitorului nostru, ne-am lăpăda de legea creștinească.

Tocmai însă pentru-că nu ne îndoim, suntem mulțumiți în sufletele noastre și nu avem în noi îndemnul de a scruta. Oameni cu mintea întreagă, nu ne putem închipui, că ne este dat a afla prin scrutarile noastre mai mult decât ceea-ce au aflat aceia, cari n'au cerșit lumina, ci au fost aleși și chemați să o primească. Socotim dar în rëndul necredincioșilor pe indiscreții, care se îmbulzesc spre poarta, pe care numai moartea are să ni-o deschidă, și fac experimente spre a se incredința, dacă au mințit ori-nu prorocii, evangeliști și sfinții Părinți. E învederat că unor asemenea experimentatori insolenți preotul n'ar putea să le dee sfânta cuminecătura decât după un greu canon de spășire.

Așa e și nu altfel, și pentru creștinul adevărat e destul să-și dee seamă despre aceasta, ca să se rușineze și să-și stăpânească curiozitatea de ștregar, care se uită prin crepăturile ulucilor, ca să vadă, cum petrec boierii în grădina cea frumoasă.

Dacă n'ar fi însă destul argumentul acesta, mai e și altul mai profan.

Iar condamnare. Cunoscutul luptător al slovacilor Svetozar Hurban Vajansky a stat Sâmbătă înaintea curții cu jurați din Budapesta acusat de agitație în contra naționalității maghiare săvârșită într'un prim articol apărut în ziarul „Narodny Noviny” dela 11 Nov. 1902.

Procurorul în acusa sa zice, că articolul conține agitație și provocare ca poporul slovac să-și strângă rîndurile în contra maghiarimei. Acusatul respinge nterpretarea procurorului. Recunoaște că a înfierat șovinismul unguresc dar articolul său a fost îndreptat mai des în contra defectelor vieții de partid slovace și în contra cosmopolitismului După ascultarea vorbirilor, tribunalul a rostit sentența: l-a condamnat la 2 luni închisoare și 400 coroane amendă.

Acusatul a însinuat recurs de nulitate.

Inainte numai!

Din Dietă.

— Ședința din 23 Martie. —

În liniște, aproape fără emoție au continuat opoziția cu recriminările sale în contra poliției, pe care o face responsabilă pentru turburările de Vineri.

Sunt prezenți puțin deputați, dar mai rari sunt tocmai pe băncile stângii extreme. Cu atât mai pline sunt goleriile pe care le-a tixit publicul, în speranța repetării scandalului de Sâmbătă.

Aceasta însă nu s'a întâmplat și excepționând vorbirile mai de temperament ale lui Mezőssy și Rákosi opoziția era ca și cea de toate zilele, obicnuită mai ales de când ține obstrucția.

Presidentul dealtfel a trebuit să intervină mai de multe ori în decursul vorbirii lui Lengyel Zoltán, mereu întreruptă și din dreapta.

Deodată se respândește vestea pe coridor, că studentii dela politehnic

au spart întreg mobilarul și au rupt în bucați băncile. Vestea a produs o evidentă iritare și mai mulți deputați mai ales din opoziție au grăbit la fața locului.

Dup'aceia a luat cuvântul Eötvös Károly în chestie personală, Kaas Ivor și-a retras interpelația anunțată și apoi s'a terminat ședința.

Omagii.

Ilustritațel Sale Domnului

Ioan I. Papp,

ales Episcop

in Arad.

Invetătorii din tractul Radnet coadunați astăzi în conferința în Bêrzava esprimându-și bucuria lor din in identul alegeret Ilustritațel Voastre de Episcop al Aradului, vin și vă salută din toată inima, dorindu-vă dela Tatăl cel cereasc viața îndelungată și putere deplină, ca să puteți pastori turma ce vi-s'a încredințat și se-o conduceți la limanul fericiret.

Dând expresiune simțimentelor noastre de grațitudine către Ilustritatea voastră, vă rugăm cu cel mai profund respect, ca să nu pregetați a ne considera și pe noi invetătorii de ceea-ce suntem: modești lucrători în via Domnului și ca pe atari să ne luați și pe noi sub scutul aripilor voastre arhierestii, dându-ne și asigurându-ne posibilitatea, ca să putem și noi tot mai cu rîvnă lucra la consolidarea mărețului edificiu al Slei noastre maice biserice.

Se trăiți la mulți ani!

AI Ilustritațel Voastre credincioși fit suflești: Protasie Givulescu, Nicolae Lungu, Dimitrie Popovici, Nicolae Russu, George Meș, Sima Bêrla, Petru Colțeu, Remus Perin, Traian Givulescu, Romul Vajian, Vasilie Iriș Damaschin Medre, Solomon Giurcane, Iosif Stanca, Grigore Caba, Simeon Neamț, Nicodin Neagota, Alexandru Mureșan, George Lupuș, Trifon Dascal, Ersilia Ștef, Antonie Coza, Andrei Vajian, Grigorie Farcaș, Alexandru Savu, George Moldovan.

Omul pregătit pentru moarte se simte fără îndoială mai bine dincolo decât aici, și nu poate să mai fie neliniștit de dorința de a se întoarce înapoi nici unu dintre cei ce și-au petrecut bine viața. Dorința aceasta n'ar putea să fie decât pedeapsa celor ce nu și-au descurcat daraverile mai înainte de a fi trecut dincolo, și eu îi cred pe spiritiști, când ne spun, că băibăie vîzdului de sufletele păcătoșilor, care nu mai au astempăr și-i ispitesc mereu pe muritorii nemernici!

Nu e oare o lipsă de pietate să neliniștim prin stăruințele noastre pe sufletele celor ce și-au făcut datoria în lumea aceasta!? Poate oare un om, care crede în viața mai de apoi, să fie atât de mărginit, ca să nu și dee seamă, că greu va avea să spășească asemenea păcate după-ce va fi trecut și el dincolo!?

Cel mai înțelept dintre oamenii, care s'au ivit până în ziua de azi pe pământ, Confuciu, ni-a dat sunt acum două mii cinci sute de ani sfatul: Pe spirite să le venerați și să nu le neliniștiți!

Aceasta și pentru-că e minte de copil nesocotit să te pui tu om din oase și din carne în fața unei ființe, care-ți știe gândul și pe care tu nu poți s-o știți decât așa, cum ea voiește să-ți pară.

Tu chemi pe Napoleon Bonaparte-cel puțin.

Ți-se prezintă vre-unul dintre dracii neînpețiți, care sunt totdeauna la înd-

mână, și-ți răspunde: Eată-mă! Present. Ce poțestți, mă rog!?

Care-ți sunt mijloace de a te incredința, că el nu te ia în bătaie de joc, că nu te minte, că nu te ispitește, că nu profită de nemernicia ta omenească spre a te duce la peire?

Nici unu n'ai.

E o rînduială firească în lumea aceasta, și e lucru apropiat de mintea omenească, că morții cu morții și vii numai cu vii au să-și petreacă, și dacă vor fi având să ne spună ceva, cei de dincolo nu așteaptă să-i chemăm, ci ne chiamă ei când și cum vor fi voind.

Nu-mi fac iluziunea, că prin aceste puține vorbe aruncate n pripă pe hârtie voi fi reușit să aduc la pocăință pe cei căzuți în patima spiritismului experimental. Am ținut însă să nu rămăie nebagată în seamă nota spiritistă a „Luceafărului” și să le viu în ajutor celor ce n'au ajuns încă să-și dee seamă despre zădărnicia experimentelor spiritiste.

Acela, care se simte nedumerit și ține să se dumerească, n'are decât să citească sfînta scriptură și va găsi în ea mai multe elemente de studiu decât în toate cărțile experimentatorilor spiritiști.

I. Slavici.

Reflexii la un raspuns.

O critica de detalii e o sicană mai puțin reușitoare.

Un scriitor.

E deodată atât de recentă ba încă nici terminată mișcarea binefăcătoare. ce s'a ivit în literatura noastră, îndeosebi ciscarpatină, mișcare pornită întru curățirea limbii de proveniențe străine inutile, de a o face mai românească, deci mai frumoasă, ear în ultima analiză de a o unifica, încât trebuie să-și apără un „rămas din timpul său afară” cel ce în o foaie cotidiană îndrăznește a apăra, respective a considera corectă o limbă plină de maghiarisme, cum e cea întrebuințată în localizarea „Dragoste copiărească”. Nu trebuie însă să ne mirăm, că poate vorbi așa dl. Ios. Siegescu când vorbește „pro domo” sua.

Adeci acest domn, ni-se pare profesor la un gimnasiu maghiar, domnul ăsta, care când-va a avut prezenții de profesor universitar basat pe o teză de doctor fără nici o importanță, acest domn, care, după-cum ni-se spune, a scris „Ilie căprariul”, un fel de caricatură ce a apărut drept foiet în „Pop. Român” a publicat sub conducerea unui fost culegător — tipograf — care nu e de loc un Ispirescu — în „Biblioteca teatrală” a „Pop.ului Român” localizarea ucel drăguste piese a lui C. Muzai: „Dragoste copiărească”. Foile noastre în rubrica reclamelor obișnuite, ca de obicei, a luat notă de apariția ei, adăugând și câte-va cuvinte de laudă care nu e permis să le ia în serios. Dar „prietinii” d-sale dela „Luceafărul” încă au luat cunoștință de ea, de asemenea „Focea școlastică” în rubrica noutăților literare, făcând observarea, că e bună fiind că are puține persoane.

Ademenit de un așa eveniment pentru dl Siegescu din întâmplare am cetit-o. Piesa cu atare am aflat-o drăguță și acestui fapt e se atribui dle Siegescu, că „nu e și zi ca să nu o comande oamenii și nu este săpătămână, ca Red. Poporului Român să nu primească știri — natural secrete redacționale — despre succesul localizării” zice dl Siegescu, al piesei zice eu; limbajul însă l-am aflat condamnabil, despre ceea ce am și făcut niște note fugitive în un număr al acestui ziar, ce a apărut nițel cam cu mult înaintea, de ce domnul Siegescu să-mi răspundă. Imi păruse cu atât mai straniu faptul, cu cât știam, că dl Siegescu concura când-va la catedra universitară; imi închipuiam deci, că știe cel puțin bine românește, căci de vr'o intensă activitate literară a d-lui nu avem cunoștință; mai imi făceam și iluzia că stă în curent cu progresele literaturii noastre și prin urmare credincios recentelor mișcări sănătoase ne va prezenta, productul său îmbrăcat în o limbă neaoșe românească.

Dlul în Nr. 38 al acestui ziar răspunde pe un ton cu o octavă mai sus ca cel comun; e hazliu în această situație, ce nu l stă bine, nu-l prinde și nu fără simbet va fi cetit ori-cine următoarele gândiri, demne de încadrat în memorie (rișum tenetis amici): „Dl Minea să aștepte până își va găta stu-

diile și examenele la universitate, căci vâșta li va arăta, că din ce ne îndepărtăm mai tare dela examenul de maturitate tceci atunci suntem mai închipuiți) — cu stăta devenim mai calmi mai serioși — și venim, că mult, tare mult trebuie să studiam, ca să putem produce ceva, și dl Siegescu dându-și icoana sufletului său în aceste vorbe are drept: dlul — presupun — a studiat atât de mult, dar atât de mult și a produs atât de puțin, dar foarte, așa că de zero nu stă departe. Dela teza de doctorat, foarte mică ca volum și nelsemnată ca conținut până la apariția lui „Ilie Căprariul” și „Dragoste copiărească” e atât de mult timp și așa toată lipsa de activitate, între-rupută doar din când în când prin cte o „scrisoare” în „Unirea”, care se reduce la simpla funcție de reporter, lucrat nu ni-mi-răm de loc, că dlul, ca să și afirme superioritatea i intelectuală recurge la ridicuția, că a absolvat facultatea și are examenele. Și la noi în întelenitul ogor al istoriei limbii și literaturii naționale față de o sime-denie de cestiuni nedeslegate, ba un-ori chiar neatinse, un cercetasi de o iteli-geță comună și numai ceva dor de manșă și poate brăsdă o urmă luminosă la ochii posterității, e așa ușor de-a fi original, nu e spirit de întrecere ca la alte neamuri. Cu toate acestea dl Siegescu n'a făcut nici minimul posibil, de-aceia însă nu se aște-te a-și da aere.

În zădar se opintește a găsi subiectivism în notele mele. Fără să cant anume, am aflat multe greșeli de limbă în piesa localizată de dînsul, ceea-ce acum voi arăta cu nouă exemple.

Constat mai întâi, că dl Siegescu ori n'a înțeles, ori cu intenție a întortocheiat cele scrise de mine. Eu nu am zis, că poporul nu zice „io”, ci că nu e permis să scrii „io”, fiind că când scrii ceva sau o scrii în limba literară, poți scrie însă și în vre-un dialect, dar atunci să fi consecvent, să-l redai fidel, nu să-ți împeștrezi țel și colo limba cu provincialisme. Va găsi cineva fidel redat jargonul bănățenesc în localizarea d-lui Siegescu? De sigur nu! Căci e un mixtum-compositum de ceva limbă literară, de ceva limbă din Bănat, de ceva maghiarisme etc. Ca profesor de limba română trebuia să știe, când și cum se folosea provincialismele. De vooeste a ști date inter-esante privitor la chestia asta, bine-voiească a ceti cartea: „La vie des mots” a lui Darmesteter.

Mat departe eu am zis, că înțelesul, cel d-lui „mulcom” d-l Siegescu noema-tologicesece nu e corect și nu cum a înțeles d lui, că nu se folosește.

Dacă se zice în unele sate! Zactău, dohan, ba chiar „să te trăiască D-z-u”: în limba literară vor căpăta aceste drept de cetățenie cu mult mai greu, decât jidovii în România. Nu s'a format „să te trăiască D-z-u” prin analogia expresiei: „Să te bată D-z-u”, căci cel ce știe românește, zice și-a zis totdeauna: „să te țină D-z-u” și alte expresii analoge.

D-l Dr. Siegescu zice, că situația e făcută mai comică prin aceea, că servitoarea

zice: „Prea stimată doamnă” și adaugă că e figură dramatică întrebuințată, pe când toată lumea, care ne știe și cunoaște limba va găsi în ea o nepermisă traducere a core-sponzetoarei expresii maghiare.

Dar dacă numai atâtea greșeli ar fi în această micuță localizare, ar fi cale-vale. Dar mai sunt și altele mai mici sau mai mari, cum îți place. D-lul cu nici un preț nu vrea să știe, că maghiarismele nu e iertat ale traduce mot-a mot.

Imi iau voi a scoate la iveală din localizarea savantului profesor de limba română încă câte-va de o camdată: 1. maghiarisme: „uitându-se între ochi”, „me rog. Pară-ți bine cât de mult, mie nu-mi pasa; „uită-mi-te între ochi” și „i se uită între ochi”; Adu-ți aminte de piesa aceea, în care cel dol îndrăgostiț. ... în genere d-l Siegescu traduce cu o nepermisă fidelitate azi, est și azon, sau ezen-ul unguresc, lasiute de propoziții secundare obiective, ori explicative, ceea-ce e inadmisibil în limba noastră, care această particularitate a limbii maghiare o redă prin articolul hotărât.

Ș-apoi ce noimă au vorbele ăstea: „Valeriu. (Îmbrățează pe Vicar). Unde? Nici acum nu-l văd. Arată cu degetul, frumos, într-una, că mi scapă din ochi”.

Oare, d-le, „șt-engarul” n'ar fi mai bine și mai românește decât „băcherul”.

„Așa și așa am îmbrățnit — nu-s bun de nimica”: românește e zis asta?

Dar sunt prea multe și nu voi să infestez urechile cetitorilor cu atâtea barbarisme. Cu un limbajiu, unde găsești de pilda numai aste două expresii chiar: „să te trăiască D-z-u” și „uită-mi-te între ochi” nu merită să te ocupi, ear causa, că eu m'am ocupat, e, că am crezut corect a face un public cetitor atent asupra unui limbajiu barbar în o vreme, când toți Românii tindem spre unificarea limbii și-a ortografiilor. E bine să ne oprim nițel și asupra ortografiei: d-l Siegescu întrebuințează o ortografie arbitrară; dînsul zice: arat, arăt și arăt, cum îl vine la îndemână. Dar dînsul scrie persoana a doua din trecut așa: „Marta. Și cum a l cutezat tu să-l primești” etc. etc. Mai constat, că, deși afirmă, că a localizat pentru corurile din Bănat, limbajiu bănățenesc nu află nici chiar un palid echou în „Dragoste copi-lărească”.

Astfel e localizarea d-lui Siegescu! II. Minea.

Titlurile Rusiei față de Germania.

În Petereburgskija Wjedomosti, orga-nul Principelui Uchtomski, s'a publicat din nou deună și un articol în care se arată titlurile Rusiei față de Germania.

Articolul e semnificativ din cauză că oglindește pe deplin spiritul de anticipație ce domnește în cercul largi și influente rus-esti contra Germaniei. Iată câte-va părți din acel articol:

„Germanii nu uite nici odată că im-periul german și Prusia au fost create nu

mai de Rusia. Acest fapt istoric trebuie să-l știe ori-ce om care a învâțat clasa gim-naziale. A fost un timp când Prusia de Est era a noastră, când în moneda din Königsberg se temeau bani rusești, când însuși Bradenburgul ne aparținea și când în Berlin rezida un guvernator rus. Toate acestea le am dăruit Germaniei în mod generos. Numai vecinicia noastră generozitate a făcut posibil micului Bran-burg să devină regatul Prusia, și a aceasta să se întindă și să se ridice la rang de german. În tot decursul secolului al 19-lea noi, ca buni vecini, ne-am purtat cu Prusia ca cu'n om sau nu se spașă. Când nu ne vâlit în țeara noastră în anul 1812 reșeză-tele prusiene, unite cu Napoleon, spre a împărți Rusia, noi în loc să rupem ceva dela Prusien — ceea-ce ei, în caz de victorie, de sigur ar fi făcut — noi în darna război încă am întărit Prusia, prea entuziasmat fiind pentru idcea de-a libera Europa de Antichrist. Și ce am mai făcut în război de ani? În 1848? În 1870—71? Cu toate că Wilhelm I asigurase că nu se luptă con-tra Francei ei numai contra lui Napoleon, noi totuși n'am năvălit spre Sedan, și am creat Germania, i-am ajutat la căștigarea celor cinci miliarde, ear ca mulțumire prusiană am fost invitați la Berlin, șapte ani mai târziu, de sub zidurile Constantinopolului. Cunoscutul tablou de Werner, care reprezintă proclamația împărătească din Versailles, nu este just, căci pe lângă figura de mărime naturală ale lui Bismarck, Moltke, etc. trebuia pus înainte Gortschakow, ade-văratul întemeietor al Imperiului german. Rusia nu face nimic alt ceva decât cămărușă neinteresată să apere și să libereze pe tot. Așa a fost cu România și Serbia, și cu fost cu Austria sub Suworow și în războiul civil cu Ungurii. Așa fost și cu Imperiul german. Toate aceste forme au lă datorese existența protectoratului rusesc.”

Tot astfel continuă mai departe arti-colul. Adevărat din toate acestea, zice Pres-sische Zeitung de unde luăm aceste reflecții, este numai că în timpul războiului de sept-ani, Prusia de Est a fost ocupată de țara. Aceasta o știe ori-ce elev din gimnaziu și mai știe, însă, că Rusia a luat la Congresul din Viena în mod „neinteresat” dela Prusia toate posesiunile poloneze cu excepția Posenia; se mai știe încă că toate cele-ralte afirmațiuni sunt niște întortocheș-dinare ale adevăratului război, care în școlile secundare din Rusia se învăț în sensul acesta istoria cea mai nouă, și acolo nu se învâță adevărul, ci neadevărul.

NOUTĂȚI.

ARAD, 24 Martie n. 1903.

Intărirea episcopului din Arad. Precum ni se scrie din Budapesta, că ședința din urmă a consiliului de mini-stri a fost vorbă de scaunul episcopului al Aradului. Wlasiacs, ministrul de cult

FLORICA.

Mila și adevărul să nu te părăsească. Leagă-le în jurul gâtului tău: Scrie-le pe tabla inimii tale!

Solomon (Scriptura).

Ehei, ce mai puțin de Român era și moș Negură săracul! Dumnezeu să-l odih-nească! Uite, de când l-a băgat în pământ par'c'a rămas satul pustiu ca o biserică după-ce i-ai dărîma altarul. Cuib de bună-tate era omul ăsta pentru ai lui și leagăn de înțelepciune când era vorba să ridice glasul în vre o adunare pentru binele obștei. Când incepea să vorbească, par'că cetia dintr'o carte și toți l'ascultau cu dragoste, căci vorba lui era vorbă cu miez și ce le spunea moș Negură, le mergea la suflet. Par'că li-se ridica o ceață de pe ochi și cu cât vorbeia, cu atât îl înțelegeau mai bine, ear când bătrânul țel ridica capul lui alb și privia peste toți zicând:

„Nu-i așa, oameni buni?” din gu-rile tuturor eșiau lung și greu vorbele: „Așa... așa...”

Și-apoi a și avut o înmormântare cum rar s'a mai pomenit pe la noi. Se strin-gese tot satul, și cum să nu se stringă, că nu era om, căruia moș Negură să nu-i fi făcut un bine cu vorba, ori cu fapta. Când venea treaba la vre-o judecată, la ușa cui era să bați și băteați și și-se des-chidea și eșiau din casa lui luminat. A

doua zi pleca la oraș liniștit și-i aducea în corn de capră pe jucătorii cu câte o vorbă de ale bătrânului. Oamenii cu carte și ăia dela judecată, toată prin școli, ce să zici, dar n'au trăit și n'au văzut câte a văzut și a auzit moș Negură, și... iaca pricina!

Când era vorba de fapte, apoi nu era sărac care să-i iasă cu mâna goală din curte, și când avea ceva cu prisos se împărțeau și vecinii căci așa era făcut moș Negură, să nu se poată bucura singur de ce are. El știa una, „dacă dai și Dumnezeu îți dă”, și eată de ce-și făcea pomană cu toată lumea.

Și așa cum vă spuneam, l-au dus la groapă jeliți de toate rudele și nu știu dac'ăși greși când ași spune, că mai tot satul era rudă cu moș Negură. Avea nouă copii, oameni cu casă și cu rostul lor, apoi dela ăști nouă copii gândiți-vă la puseria de nepoți, unii mai mititei, alții flăcăi în toată firea, ori fete bune de mă-ritat, mai puneți că era nașul la o sime-denie de oameni și afară de ăștia și o mulțime de alte rude mai de pe delături.

Și-apoi când era vorba să facă bine, se scula moș Negură și în puterea nopții.

Odată într'o noapte posomorită de toamnă înainte de cântătorii dinspre ziua, tocmai când să se întoarcă pe partea cea-ăltă, numai ce se trezește bătrânul cu

niște bubuitu i vrășmașe la porțița dinspre uliță. „Ce să fie?...? Se scoală fără să se supere și când pune piciorul în curte, aude pe cine-va strigând:

„Nu mă lă a, moș Negură, că'mi moaș copila și-i nebotezată sărăcuța..., nu mă lăsa.”

„Așteaptă-mă că viu acușca”, îi răs-punse bătrânul cu un ton îngrijat și dădu buza în casă, își trinti o gheabă pe umeri, își trase cismele și c'o căciulă pusă a vrajbă porni cu lelea Floarea și nu se opriră până la ușa popii. Il sculară din somn și după-ce-l ceti copilei, o cuminecă, dar când era gata s'o boteze, o întreabă popa pe Floarea:

„Floarea, dar cum să-i punem nu-mele?”

„Apoi cum o vrea Sf. Voastră.”

„Dar ce să mai socotiți?... Floarea să i zicem — adause moș Negură — căci ce-i mai frumos, decât ca fata să-i poarte nu-mele mă-sii?”

— „Bine zici” adause popa, și-o cu-fundă de trei ori în apă rece.

Și așa a botezat-o pe Floarea.

Și acum, vedeți, Dumnezeu cum a adus lucrurile. Florica n'a murit, pe semne că nu-i era scris să moară, sau poate n'a luat'o Dumnezeu înadins, ca să aibă moș Negură un toiag la bătrânețe.

Și chiar așa s'a întâmplat. Când era

Florica de vr'o zece ani moș Negură ajun-sese slab și neputincios și simțea și el că avea nevoie e cine-va să-i mai deretice pu-teasă, să-i mai aducă la nevoie vr'un ulei de apă, sau să-i mai atâte focul în vânt. Băieți lui cu dragă inimă ar fi vrut să-l dea vr'un nepoțel ori vre-o nepoțică, dar de câte ori venea vre-unul, moș Negură trimitea acasă zicându-i: „Du-te mă și crează la tat'ău, dă-i mână de ajutor, c'ăși frumos și-așa-i îi place lui Dumnezeu.”

Lelea Floare, care era vecină cu moș Ne-gură își ducea și ea traulu cum da Dumnezeu, într'o colibă dărăpănată, acoperită cu paie, cari se înegriseră de ploii și de vânturi. Dela o vreme văzând, că-i crește fetița și că-mâne poimâne va trebui s'o scoală la lume — căci de, dacă tră și țel trebe să te aș-rind cu lumea — începu și să chinnită de viitorul Floricii și se tot bătea cu gându-rile, ce să facă și pe ce cale s'apuce!

Bărbatul său îi murise de mult.

Într'o Duminecă, nu știu cum s'a dat la vorbă cu lelea Marița, o femeie chipeșă și bine făcută, care venise mai an din țară și ridicase o casă de piatră de țel era mai mare dragul să te niți la ea. Ba cum pe acolo, ba ce e pe acolo și lelea Floarea, cam lacomă după bani, ca tot omul să-mi se hotărăște s'o pornească în țeară.

Se invoi cu moș Negură să-i lase pe Florica pentru vre-un an doi, și moșnegul

și instrucțiune publică, a propus ca consiliul să primească adresa părintoară sinodului episcopesc. Consiliul la asta a hotărât cu unanimitate, că va propune majestății Sale întărirea P. C. Sale Ignatie Papp. — Ministrul de culte v înainta încă săptămâna aceasta datele d întărire Majestății Sale.

Asentările — amânate din nou.
Asentările, pe cum se știe, au fost și estimp defițe pe lunile Martie—Aprilie, dar de care-ce dieta nu putu-se vota proiectele militare din cauza obstrucției opoziționalilor, ministrul de honvezi baronul Fejérváry prin r'un circular a fost amânat asentările pe lunile Aprilie—Maiu. De astată ministral de honvezi a luat o dispoziție mai nouă, pe care a trimis-o autorităților, în locul prim capitalei, ca pregătirile pentru asentări așa să le întocmească, ca recurtarea să se poată ținea mai târziu încă cu o lună, adică în Maiu—Iunie.

Serbătoare în fortăreața din Arad. Garnisoana din Arad eri a serbat a 55-a aniversare a luptelor glorioase dela Mortara și Novara. Regimentul 33, an de an serbează cu multă demnitate aducerea aminte a acestei zile, în jare feciori cari aparțineau acestui regiment. — Români în cea mai mare parte — au reprotat cu prețul vieții lor învingerea strălucită dela Mortara și Novara din Italia.

Eri dimineața festivitățile au început cu serviciu divin la care a asistat în frunte cu generalul întreaga garnisoană. După serviciu s'au distribuit premi suboficierilor.

La amezaz s'a dat un prânz, la care au luat parte autoritățile militare și civile. Primul toast l-a ridicat generalul Lehman pentru Majestatea Sa.

Dup' amezaz s'au arangeat jocuri pentru feciori. Multime multă au participat la aceasta frumoasă serbătoare.

Declarație. La cererea d-lui proptop Andreiu Ghidiu, declarăm că autorul corespondenței din Caransebeș apărută în N-rul 40 dela 1/15 Aprilie a ziarului nostru, nu este D-sa.

„Activitatea” din Orăștie, care apere sub șef-redacțiunea d-lui Dr. Aurel Muntean și sub responsabilitatea d-lui Laurian Bercian, are calitatea de a se redacta în întregime cu foarfecă. — afară de invectivele ce

cum și așa avea nevoie de cine-va, primi bucuros.

A trecut un an și mai bine dela plecarea Ielii Floarei și toate mergeau strună; moș Negură își ducea cum putea bătrânețele cu Florica, se mai certau și ear se împăcau, știți cum se pățește de obicei cu copiii, ear lelea Floarea scria din țeară din când în când câte o cartă în care își mai da sufletul către Florica. Atâta odor de fată avea și ea și când te umple dorul, de ai fi peste lume, că tot nu te lasă până nu știu o vorbă la ai tăi.

Au trecut apoi opt ani, fără ca lelea Floarea să mai dea un semn de viață. Se băgase ca în pământ și de geaba întreba biata Florica pe toți câți veniau din țeară, în zadar îi întreba despre mă-sa, că unul nu putea să-i spună o vorbă.

La început moș Negură, creștinul lui Dumnezeu și om bun la suflet, încerca chip și fel s'o îmbuize să-i spuie ba una ba alta, ca doar s'o liniști biata copilă. Dar la urma urmei nici moș Negură nu știa ce să fie cu lelea Floarea, căci de, tăcerea asta, nu-i prea mirosia lui a lucra curat. Își făcea curajul bătrânul și s'ameția și el cu fel de tot fel de gânduri, dar tot nu putea să-și dea părerea, cam ce-ar fi putut să se întâmple.

se aduc în acel „ziar” unor fruntași români, mai ales din Arad și Orăștie, cari invective în totdeauna sunt originale (și apar une ori simultan și în „Controlul” din Timișoara).

Dar aceasta la urma urmelor pe noi nu ne privește și de aceea nici nu am zis nici un cuvânt până acuma. Fie-care cu pricere și după inima lui!

Protestăm însă contra lipsei de scrupul a „Activității”, când vedem, că în Nr. 10 dela 19 Martie reproduce în întregime, pe pagina 1, ea articol de față, articolul publicat în „Biserica și Școala”: „George Șinca de Șinca”, fără absolut nici o schimbare și fără a indica de unde e forfecat articolul.

Și aceasta o face „Activitatea” în același număr, în care publică și un articol unde redactorul responsabil al „Bisericii și Școalei”, C. Sa dl R. Ciorogariu e numit plagiator, etc.; în același număr în care „Activitatea” raportează cetitorilor săi cu totu contrarul dela ceea-ce s'a petrecut la Tribunalul din Timișoara, în procesul în care E. Măglaș a fost condamnat pentru calomnie și vătămare de onoare, pentru cele scrise contra C. Sale d-lui R. Ciorogariu.

Estă ce ziar e „Activitatea” și ce oameni de „bună credință” sunt dirigitorii ei! Aceste șire le aflăm în „Biserica și Școala”. Noi din parte-ni nu avem de adăugat decât deslușirea, că „Activitatea” reprezintă banca românească „Dacia”.

Primim un apel adresat către preoții din cercul electoral Vinga subscris de mai mulți preoți, în care se reface preoții din acest cerc să se intrunească Joi la 1/2 9 ore la o consfătuire prealabilă în ospătaria lui Manusoff din Vinga.

Furt la percepătorul de dare din Făget. Cium în ziarele din Budapesta: O depeșă sosită la poliție anunță că eri noapte fâptuitorii necunecuiți au intrat în localul percepătorului de dare din Făget și au dus cu sine o sumă mare de bani. Dauna încă oficios nu e constatată. Poliția urmărește pe fâptuitorii.

Surzli nu mai scapă de miliție. Există o datină păcătoasă între unul flacăl ajuns la etatea de asentare, că în scopol de a scăpa de miliție se ciungăresc înșiși, unii taindu-și degetele dela mâna dreaptă, alții spărgând-și timpana mechilor (spre a deveni surzli), etc. În timpul din urmă s'a constat deosebi la flacăl aparținători cercului de asentare al corpului de armată Nr. 7 (din Crașovia), că multime din ei, altcum trupeși și sănătoși, erau cu timpana spartă (sfredelită). Pentru a le lua pofta de ciungărire, comandantul de corp a dat acum ordin comisiunilor de asentare să asenteze și pe cei cu timpana spartă, deică altcum sunt apți, având apoi să fie întrebuințați la trupe pentru săvârșirea lucrurilor ordinare.

O știre tendențioasă. Cetim în *Gazeta*: Sub titlul „Román diákok a magyar nyelv ellen”, (studentii români în contra limbii maghiare), „Budapesti Hirlap” comunică cetitorilor săi următoarele:

„Din Brașov ni-se telegrafează: Școlarii de clasa VI-a din gimnasiul superior român au declarat, că nu vor merge la școală până atunci, până când profesorul lor Ioan Bunea, care pretinde cu strictetă învătarea limbii maghiare, va propune în clasa lor. În contra studentilor s'a făcut cercetare. Comisarul consistorului gr.-or. din Sibiu a sosit aici”.

Una din foile maghiare de aici vorbind de incidentul, că școlarii de cl. VI-a dela gimnasiul nostru au lipsit în advărc vre-o două zile dela școală, aruncase întrebarea: Nu cumva avem de a face cu o grevă în contra limbii maghiare? Ceea ce aceasta foie locală nu cutesza a susținea direct, fiind prea aproape și cunoscedind mai bine împrejurările, s'a telegrafat, cum vedem ca fapt implinit ziarelor din Budapesta. Trebuia după obicei să fie exploatat și acest incident în interesul șovinist cu tendință contrară școlaelor noastre. Cumcă așa este o dovădece însăși cercetarea făcută de autoritățile școlare. Numitul d-n profesor predă trei limbi în clasa VI-a, româna-maghiara, germana. De-o plângere contra limbii maghiare n'a fost vorba, ci precum ausim, școlarii s'au plâns numai că profesorul lor i-ar fi prea încărcat cu lecții. Dealtmintrelea școlarii după admonițiunile serioase ce li-s'au făcut,

a reintrat în ordine și merg toți regulat la pelegeri. Ar fi mai folositor, dacă cei ce rapândesc asemenea știri tendențioase și-ar nătura mai întâiu dinaintea ușei lor și s'ar ikeresa mai de aproape de cele ce se petrec în liceele ungurești.

Broșura princesei Luisa. Se depeșează din Berlin: Princesa Luisa acum ct mai curând în contra voinței celor din jurul ei va eda în contra cunoscutului mamest al Regelui o broșură sub titlul „De ce a trebuit să plec” în care va descrie strile scandaloase dela curtea Saxonă.

Un pătrar milion pe trotoar. De Paris se depeșează următoarele: Pe Re des deux enfants se plimba o femeie frumoasă cu fetița sa de șase ani. În plimbare s'a întâlnit cu bărbatul ei, care a părăsit-o de câte-va luni. Bărbatul era înasator la banca mare și ținea în mână o cutie pregătită din aramă, în care erau 200.000 franci. Când a observat pe nevasta și copilița sa, a pus cutia pe marginea trotoarului, și-a îmbrățoșat fetița și a început a povesti cu nevasta sa. Femeia i-a făcut reproșuri pentru necredință și bărbatul i-a răspuns foarte iritat. Cearta a atras o mulțime de oameni lângă ei. Ai venit îndată și polițiștii, cari au condus pe cei doi la poliție. Acolo i-a venit în minte bărbatului că a uitat banii pe trotoar. Însăpământat a alergat îndărăt la locul unde s'a fost întâlnit cu nevasta sa. Fără ședea încă pe marginea trotoarului, lângă dinsa cutia. Când fetița vazu pe tatăl ei apropiindu-se îl întrebă:

— Tată, asta poate ai pierdut tu?

Din cale afară fericit își ridică pârintele copilul și-i acoperi fața de sărutări. Cu fericire a alergat îndărăt la poliție unde s'a putut încă întâlni cu nevasta sa. Acolo îndată în fața celor dela poliție s'au împăcat și de atunci e sfântă pace între ei.

Antichități moderne. Parchetul din Paris a fost sesizat mai zilele trezute că în capitala Franței sunt adevărate fabrici de... antichități, cu cari se lușală publicul, și diferitele musee.

În urma acestei plângeri, parchetul a dispus arestarea primului vizat, pictorul Enys, care a dus înaintea judecătorului de instrucție a declarat că el însuși a fabricat coroana Semiramidel (regina Asiriei), coroana care fusese trimisă în Crimeea unde se făceau săpături archeologice.

În urma destăinuirilor lui, parchetul a făcut mai multe descinderi pe la diferiți pictori și sculptori... Și ce credeți că a descoperit?...

Fabrici, fabrici în toată puterea cuvântului, unde se proiectau și se lucrau cu o deosebită artă antichitățile cele mai nesurate, cari în urmă erau trimisei pela diferitele musee, cari se făleau, unele, că sunt singurele cari posedă valoroasele... antichități; à la coroana Semiramidel care a fost cumpărată cu 200 de mit de franci de museul Louvre unde se află și azi.

Afară de aceste multe și mărunte descoperiri, parchetul a descoperit până și fabrici de mumii egiptene, făcute din cadavrele conservate luate de la spitale...

Și să se mai zică că Franța nu este o țară în care arta a ajuns la apogeu...

Toți știu, că sămânțele de napf de națreș, ale lui Mauthner sămânțe împreunate dau roadele mai bogate, că sămânțele de verdețuri ale lui Mauthner produc zarzavaturile mai bune și că din sămânțele de flori ale lui Mauthner cresc florile cele mai frumoase. — Cu un cuvânt: Sămânțele lui Mauthner sunt cele mai bune, deopisul cel mai mare și prețurile uimitor de ieftine.

Curiositățile statistice. Un statistician, care se vede că n'a avut alceva de lucru a calculat că în termin mediu femeile parisiane se mărită la vârsta de 21 ani.

Din compararea vârstei celor 121 525 femei parisiane, câte s'au măritat dela 1890 până la 1900, rezultă că s'au măritat în cursul acestor 10 ani 27.981 în etate sub 20 ani, 61.370 în etate între 20—30 ani 22.891 în etate de peste 60 ani.

A apărut Nr. 3 din Revista „Convorbiri Literare” anul 37 1903, cu următorul cuprins: Oratori, retori și limbaj (sfirșit), de Titu Maiorescu. — Titlul lui

Mircea cel Bătrân și Posesiunile lui, de D. Onciul. — Poesii: În restricție; Isolare, de E. H. M. — Lordul cel m titel, roman de E. H. Burnett (traducere din englezește), de A. — Noua îndrumare a învățătorului nostru superior, de E. A. Pangrati. — Bibliografie.

TEATRU.

Repertoriu săptămânal:

Marti: „Bob herczeg” operetă.
Mercuri: dupăameaz „Nebánsevirág” operetă; seara „Bob herczeg” operetă.
Joi: „Hunyady László” op. ră.
Vineri: „Tiszteletes úr” comedie.
Sâmbătă: „Tiszteletes úr” comedie.
La reprezentația de azi a operetei „Bob herczeg” se va face schimbare de persoane. Rolul Annie îl va reprezenta d-na Zilahy ear al princesei, B. Répási Gusti.

Din public.

Dl Sebesztha Károly ne roagă să-i publicăm următoarea

Declarațiune.

În articolul de fond apărut în „Tribuna Poporului” din Arad dela 4/17 Martie sunt atacat, că în calitate de inspector școlar bag politica în școale și că sunt șovinist. Aceia cari cunosc activitatea mea știu, că acusa aceasta este nefondată pentru-că la toate ocașiunile vizitațiunilor mele școlare se pot convinge, că activitatea vre-anul învățător și influența educatoare a școlaelor apretice așa fel, că învățătorul cum i-a învățat pe băieți atât în limba lor cât și în limba maghiară. Că nedrept nici odată n'am voit să fiu, o dovădește faptul, că în decursul activității mele de 10 ani de aici, nici când nu s'a ridicat p'ânsoare în contra mea că așa fi nedrept ori neechitabil.

Cu toate acestea din respect față de publicul cetitor cult, iml jin de datorință a declara că șovinismul meu consistă în aceea, că eu numai pe acel preot ori învățător îl respectez și pretuesc, care este zelos în educarea și cultivarea poporului încredințat lui; dar pe aceia cari cu ori-ce preț caută a apăsa cultura ori școlaelor acelor cari aparțin altor credințe religioase îi consider nedemni de depozita lor și din asta nu fac nici o taină.

De alt șovinism nu mă simt culpabil. Timișoara, 20 Martie 1903.

Sebesztha Károly,
consil. reg. inspectorul școlar
reg. al comit. Timișoril.

Înțelegam apărarea magnificului domn inspector școlar, până la punctul că: pe cei (preoți ori învățători) cari cu ori-ce preț cantă a apăsa cultura ori școlaelor acelor cari aparțin altor credințe religioase, „il consider nedemni”...

Cine oare, din preoții și învățătorii nostri ar putea avea puțință de amestec și de „apăsarea” unei școale, care nu este a sa?

Magnificul domn inspector, așa se vede, că umblă să reediteze povestea lupului cu mielul.

Atât avem de reflectat la declarațiunea d-lui Sebesztha Károly.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Aurel Popovici-Barciann.

Insertiuni și reclame.

INVITARE DE ABONAMENT.

„BUNUL ECONOM”,

REVISTA PENTRU AGRICULTURA, INDUSTRIE

ȘI COMERCIU

ORĂȘTIE (Szászváros).

Cea mai ieftină și totodată unica foie românească în felul ei cu ilustrațiuni.

Costă:

pe anul întreg (2 fl.) 4 coroane
pe jumătate an (1 fl.) 2 „
Pentru România 15 lei pe an.

Ctal. CASSEI DE PĂSTRARE POSTALĂ Nr. 10025.

— Numeri de probă gratis și franco. —

Abonamente se plătesc înainte și se pot face cu prima zi a ori-cărei luni.

898 8—10

Administrația

„BUNULUI ECONOM”.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății comerciale pe acțiuni „CONCORDIA“ sunt prin aceasta invitați în sensul §-lui 17-lea din statutele societății la

a VI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Sîntea la 7 Aprilie 1903. st. n. d. m. la 2 ore în localitatea societății.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii despre activitatea societății și despre rezultatul gestiunii anului al VI-lea.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decisiunea compturilor anuale și darea absolutoriului.
4. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 41 din statutele societății.
5. Esmiterea alor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

Sîntea, la 20 Martie st. n. 1903.

Direcțiunea.

Active		Contul-Bilanț.		Pasive	
	Cor.	fl.		Cor.	fl.
Casa în numărar	505	68	Capital social	5000	—
Inventoryul marfă	1770	61	la firme	1887	82
Mobilier	421	80	la Victoria	—	—
Efficiul societății cu intravilanul	2000	—	inst. de cred.	—	—
Debitori (din marfă C. 1954 89)	—	—	(și economit	780	—
(din diverse	550	69	Profit net	247	30
Spese de fondare	—	162			
		7865			7865
		12			12

Eșite.		Contul Profitului și Perderei.		Intrate.	
	Cor.	fl.		Cor.	fl.
Salarii	820	—	Venit din marfă și beauri	1860	76
Contribuțiunea regescă și comunală	186	75	din arinde grădinei	82	20
Contribuțiune după vinderea beaurilor	80	—			
Consum	100	—			
Percentuațiunea camerarială	8	49			
Chirii	234	04			
Spese de porto	216	88			
Profit net	—	247			
		1892			1892
		96			96

Sîntea, la 31 Decemvrie 1902.

Simeon Giuca m. p., dir. executiv. Antoniu Cicariu m. p., președinte. Traian Popeș m. p., conducător.

Direcțiunea:

Nicolae Orodan m. p. Ioan Batrin m. p. Georgiu Bigher m. p.
Teodor Ardelean m. p. Ioan Chirilla m. p.

Contul-bilanț și contul-profitului și a perderei examinându-l conform legilor și statutelor, l'am aflat exact, și cărțile conduse în buna ordine.

Sîntea, la 31 Decemvrie 1902.

923 1-1

Comitetul de supraveghiere:

Antoniu Feldan m. p., președinte. George Batrin m. p. George Orodan m. p.
Stefan Bozgan m. p. Ioan Iuhász m. p.

„VICTORIA“

institut de credit și economii, societate pe acțiuni.

Sediul: Arad, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Intemeiată la 1887.

Capital de acțiuni: 600.000 cor. — Fond de rezerva 300.000 cor.

Depuneri 3.000.000 cor. — Circulația anuală 44.000.000 cor.

Primește depuneri spre fructificare, după cari solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere. — Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea casei depuneri până la 2000 cor. se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere. Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

657 — 33

Direcțiunea institutului.

Telefon: 440

Telefon: 440

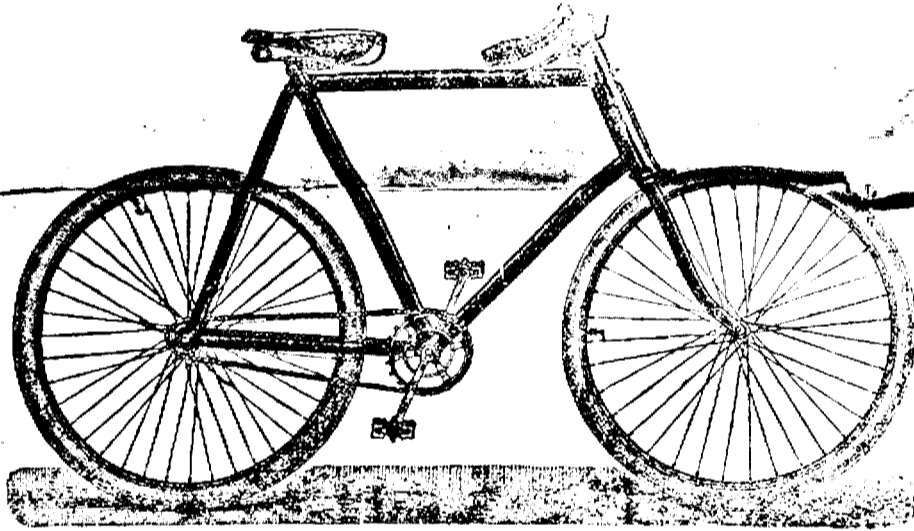
Koch Dániel

ARAD, strada Deák Ferencz nr. 42,
vis à vis de hotelul „Crucea albă“.

Mare deposit de biciclete de primul rang, de mașini de cusut și exclusiv deposit de cele mai vestite biciclete

„Puch“.

Prim se în lucrare transformarea totală, emailarea în toate colorile, precum și nickelarea a ori-ce biciclete.



Părți constituitoare de biciclete și mașini de cusut, precum și tot felul de fabricate pentru mașini permanent se găsește în magazinul meu.

Biciclete și mașini de cusut se vând cu prețuri favorabile.

Aplicarea la locul lor a sonerelor electrice și a telefoanelor de casă se execută cu prețuri foarte avantajoase.

Mare magazin de mașini electrice. Mare atelier pentru reparaturi.

Comandele din provincă se îndeplinesc cu toată punctualitatea.

733 — 43

Ai să cumperi ieftin și să fii îndestulit!

Să cumperi ghete de ale lui Porter.

Favor de portret!

Se capătă:

Fabricat escelent!

Port ușor!

Lucru minunat!

Formă elegantă!

De dimineata până seara poți alege!

Telefon nrul 324.

Comandele prin poștă se fac pe o corespondență de cinci fileri din prețul curent.

In prăvălia mare a lui Porter Vilmos Arad.

Szabadság-tér (piața libertății).

Tipografia „Tribuna Poporului“, Aurel Popoviciu-Bărcănaș.